

TULEVA III SAMBA PENSIONIFOND

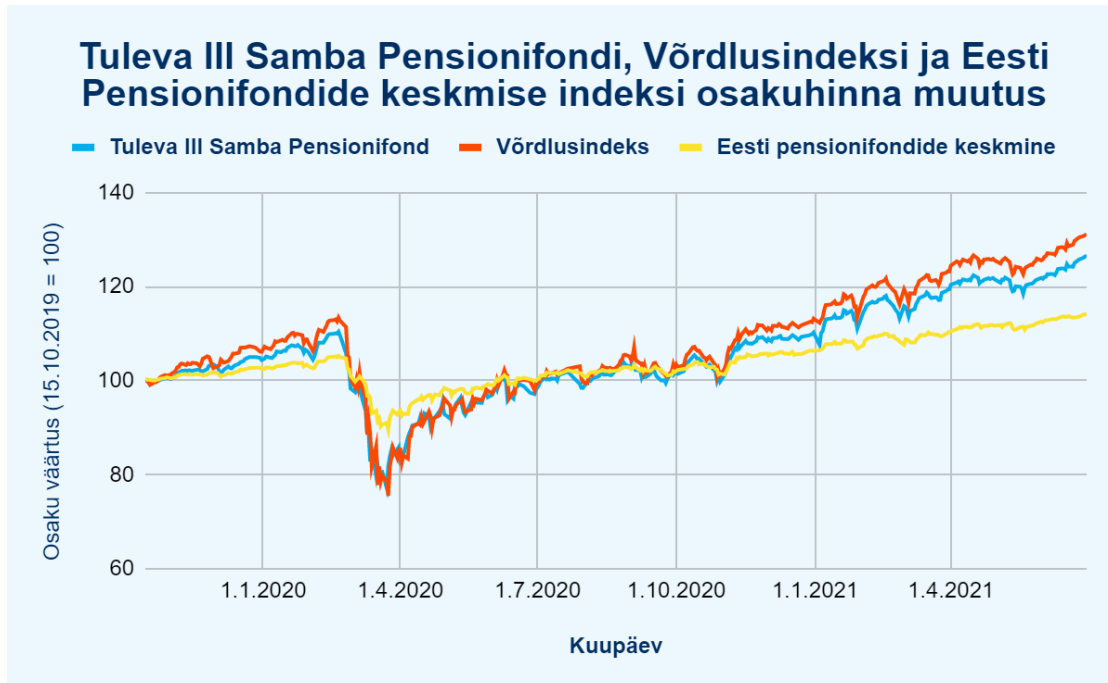
POOLAASTAARUANNE 01.01.2021 – 30.06.2021

Majandusaasta algus	01. jaanuar 2021
Majandusaasta lõpp	31. detsember 2021
Fondivalitseja	Tuleva Fondid AS
Fondi liik	Vabatahtlik pensionifond
Fondi nimetus	Tuleva III Samba Pensionifond
Depoopank	Swedbank AS
Fondi aadress	Telliskivi 60, Tallinn, 10412
Fondijuht	Tõnu Pekk
Audiitorühing	AS PricewaterhouseCoopers

Sisukord

Tegevusaruanne	4
Raamatupidamise aastaaruanne	9
Bilanss	9
Tulude ja kulude aruanne	10
Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne	11
Rahavoogude aruanne	12
Raamatupidamise aastaaruande lisad	13
Lisa 1 Üldine informatsioon	13
Lisa 2 Kasutatud arvestuspõhimõtted	13
Lisa 3. Neto kasum/kahjum õiglasel väärtuses läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradelt ja kohustistelt	18
Lisa 4. Finantsriskide juhtimine	19
Lisa 5. Kapitali juhtimine	21
Lisa 6. Seotud osapooled	21
Investeeringute aruanne	22
Fondi investeeringute aruanne 30.06.2021	22
Investeeringute aruanne	23
Fondi investeeringute aruanne 31.12.2020	23
Tehingu- ja vahendustasude aruanne	24
Andmed perioodi 01.01.2021 - 30.06.2021 kohta	24
Andmed perioodi 01.01.2020 - 30.06.2020 kohta	24
Fondivalitseja juhatuse allkirjad aastaaruandele	25

Tegevusaruanne

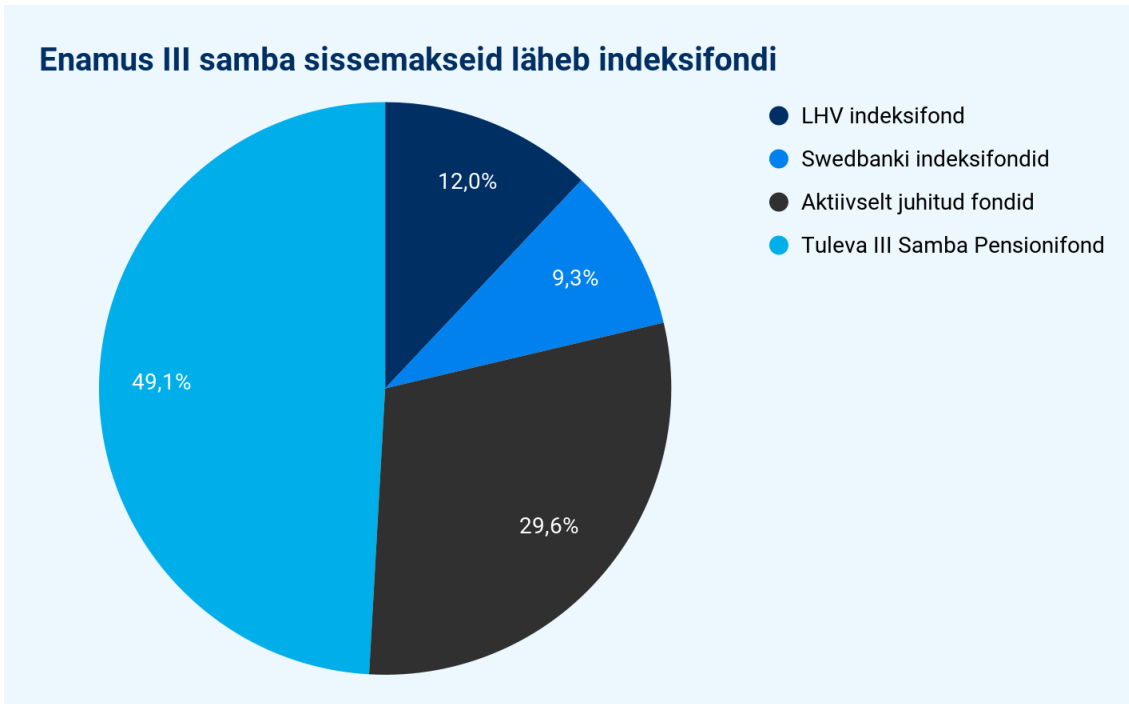

Tuleva III Samba Pensionifondi, Võrdlusindeksi ja Eesti Pensionifondide keskmise indeksi osakuhinna muutus 15.10.2019 - 30.06.2021. Allikas: Pensionikeskus ja MSCI. Fondi tootluse erinevus võrdlusindeksist tuleneb esiteks fondi tasudest ning sellest, et käivitamisperioodil oli fondi portfell nii fondi likviidsuspoliitika kui suure uute laekumiste osakaalu tõttu pidevalt oluliselt alla 100% aktsiatesse investeeritud.

Pikaajalisel kogumisel edu saavutamiseks ei ole palju vaja teha. Tuleb varakult alustada, järjepidevalt säästa ja hoolitseda, et kogutud vara oleks ikka kogu aeg võimalikult tulusalt investeeritud. Tuleva eesmärk on, et võimalikult paljud Eesti inimesed endale tulevikuks piisavalt kapitali koguksid. Selle eesmärgi täitmine andis esimesel poolaastal põhjust nii rõõmustada kui ka kurvastada.

Järjest rohkem inimesi kogub indeksifondides

Hea uudis on see, et järjest rohkem inimesi alustab regulaarse säästmisega. Nendest mitmekümnest tuhandest inimesest, kes eelmise aasta lõpul avasid endale kolmanda samba konto, on märkimisväärne osa asunud sinna ka regulaarseid sissemaksid tegema. Esimese poole aastaga tegid rohkem kui 15 000 inimest kokku ligi 12 miljonit eurot sissemaksid Tuleva III Samba Pensionifondi.

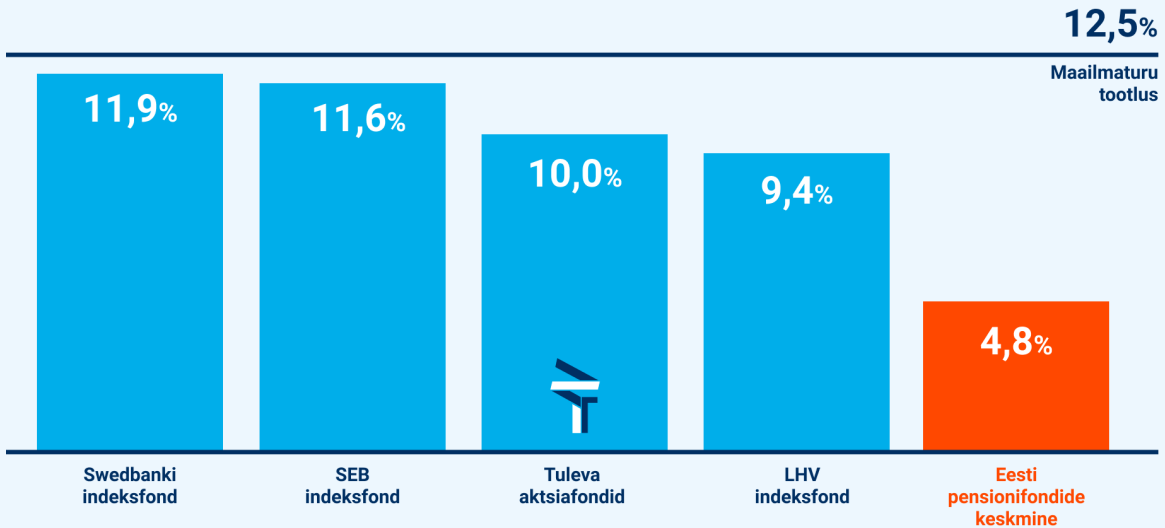
Sissemaksed Eesti III samba pensionifondidesse 2021. aasta I poolaastal. Allikas: Pensionikeskus

Hea uudis on ka see, et [järjest enam inimesi suunab oma pensionivara ja muud pikaajalised säästud madala kuluga indeksifondi](#). Kolmandas sambas läheb indeksifondidesse juba üle 70% sissemaksetest. Teises sambas suureneb indeksifondide osakaal pidevalt ning täna kogub neis juba üle 70 000 inimese. Nagu ütleb maailma esimese indeksifondi looja John Bogle: "Mida rohkem inimesi kogub madala kuluga indeksifondides, seda rohkem inimesi saab endale õiglase osa maailma väärtpaberiturugude kasumist."

Õiglane osa maailmaturu tootlusest

Mida tähendab "õiglane osa tootlusest"? Maailma väärtpaberiturud on viimase nelja aastaga (nii kaua on meil olnud teises sambas võimalik valida indeksifonde) kasvanud 12% aastas. Tuleva ja teiste indeksifondide osakute hinnad on sama aja jooksul kasvanud 10–12% ehk üsna samas tempos maailmaturu keskmisega. Võib öelda, et indeksifondides kogujad on saanud endale õiglase osa maailmaturu kasumist.

Nelja aasta tootlus aasta baasil

II samba indeksifondide, maailmaturu (möödetuna ACWI indeksi abil) ja Eesti pensionifondide keskmise (EPI indeksi) tootlus aasta baasil. 30.06.2017 - 30.06.2021. Allikas: Pensionikeskus ja MSCI

Eesti pensionifondide keskmine tootlus on selle aja jooksul olnud alla 5% aastas. Rohkem kui pool kasumist on neil jäänud teenimata kõrgete tasude, koguaja jaoks ebasobiva investeerimisstrateegia ja fondijuhtide valede valikute tõttu.(1)

Viimased neli aastat on maailmaturu tootlus olnud väga kõrge. On väga tõenäoline, et järgmise nelja aasta jooksul on maailmaturu tootlus (ja sellega koos ka koguaja õiglase osa) oluliselt väiksem [või mitu aastat järjest negatiivne](#). Mina ei tea, milliseks maailmaturu tootlus kujuneb. Aga ma tean, et parim eeldus hea pikaajalise tootluse saavutamiseks on madalate kuludega indeksifondis kogujatel. Seda näitab maailma finantsturgude ajalugu.

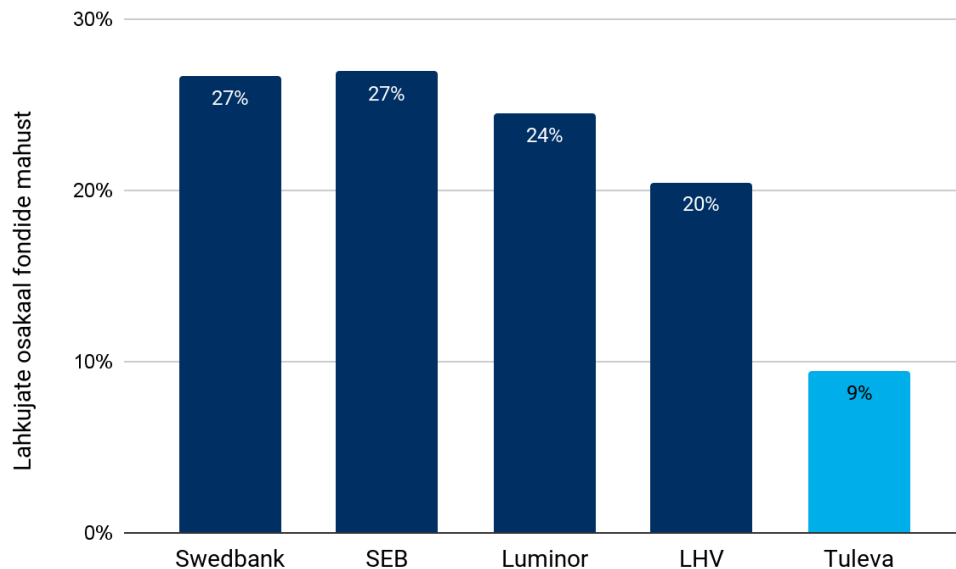
Seega, kui tahad, et sinu vara teeniks õiglast kasu sulle, mitte vahendajale, vaheta pensionifondi! 31. juulil lõpeb järjekordne vahetusperiood. Enne seda tehtud avalduse alusel jõuab sinu raha uude pensionifondi 1. septembril. Hiljem tehtud avaldused viiakse täide uue aasta alguses.

Fondi [saad tasuta vahetada siin](#).

Teisest sambast lahkumine

Alates sellest aastast on teise samba kogujatel võimalus kogumine lõpetada ja seni kogutud vara välja võtta ka enne pensioniiga. Tuleva fondides kogujatest on ligikaudu 7% teinud avalduse teisest sambast lahkumiseks, viies kaasa 9% fondi varast. Lahkujate osakaal meie fondidest on mitu korda väiksem kui pankade vanadest pensionifondidest lahkujate oma.

Tuleva III Samba Pensionifond, poolaastaruanne 2021
Lahkujate osakaal on ka väiksem kui nende inimeste arv, kes sel aastal on otsustanud oma teise samba Tulevasse tuua – seega jätkavad meie fondide mahud jõudsat kasvamist.

Teisest sambast lahkujad 31.03.2021 seisuga.

Ma ei arva, et teine samm oleks mingi võluviis, mis teeb selles kogujad jõukaks ja määrab sellest lahkujad vaesusesse. Vaesuse põhjusi tuleb ikka mujalt otsida – väike sissetulek paljudel elualadel, tööpuudus ja enda või lähedaste parandamatud haigused on kindlasti palju olulisemad.

Aga ma usaldan ka maailma teiste riikide kogemust ning tean, et edaspidi säästab tüüpiline teisest sambast lahkujat tuleviku nimel vähem. Me oleme kõik inimesed, mitte robotid ja paraku on kõige kindlam viis oma aastakümnete pärast saabuvaks tööea lõpuks säästa nii, et sa ise ei pea midagi tegema.

Teine samm on just selline viis. Maksed lähevad automaatselt sinu palgast ja sotsiaalmaksust maha ning need investeeritakse regulaarselt ettevõtete osalustesse ja võlakirjadesse. Seepärast on teisest sambast lahkujate suur hulk kurvastav uudis, sest see viib meid oma eesmärgi saavutamisest kaugemale.

Kui Sa ise või Su sõber on teinud teisest sambast lahkumise avalduse, aga pole enam päris kindel, kas see on õige otsus, siis [saad selle siin kuni 31. juulini veel tühistada](#). Avalduse tühistamine ei maksa midagi ja see ei takista Sul igal hetkel avaldust uuesti tegemast.

Teise poolaasta plaanid

Me jätkame tööd selle nimel, et järjest enam inimesi saaks oma pikaajalise säästuplaani tööle. Püsime kolmandasse sambasse on selleks üks paremaid ja lihtsamaid viise.

Tuletame meelde ka neile, kes juba säästavad, igakuine makse üle vaadata – äkki on nüüd juba võimalus seda suurendada?

Väga palju inimesi kogub oma teist sammast ikka pankade vanades pensionifondides, sest panga müügiinimesed on nad sinna suunanud. Aitame nendel infomürast läbi vaadata ja andmetel põhinev valik teha.

Head suve jätku!

Tõnu Pekk

Tuleva asutaja ja fondijuht

(1) Meile on pankurid tihti ette heitnud, et me võrdleme võrreldamatuid asju. Näiteks võrdleme Eesti pensionifondide keskmist tootlust maailma aktsiaturu tootlusega, samal ajal kui mitme Eesti suurema pensionifondi (näiteks Swedbank K60 ja SEB Progressiivne, varem ka LHV L – nendes kolmes fondis on üle poole teise samba rahast) tingimused on takistanud neil rohkem kui pool varast aktsiatesse paigutada. Fondivalitsejad eelistavad ise ennast ainult Eesti keskmisega võrrelda.

Tingimused on siiski fondivalitseja enda teha. Seadus lubab juba üle kümne aasta pensionifondidel 75% varast ja juba kolmandat aastat 100% varast aktsiatesse paigutada. Kui fondivalitseja on otsustanud oma fondi tingimusi mitte muuta, siis on ka see ju investeerimisotsus, millel paraku on Eesti kogujatele olnud suur negatiivne mõju.

Fondi tingimuste muutmise asemel on pangad lisanud valikusse uusi tooteid. Nii on nüüd mugav näpuga hoopis koguja peale näidata – miks ta siis ise ei vahetanud fondi, kui letti vahepeal suurema aktsiate osakaaluga toode ilmus?

Meie arvates on fondivalitseja kohus vaadata, et tema kogujad saavutaksid parima tulemuse ehk maksimaalse tootluse. [Seda on muide öelnud ka finantsinspeksioon](#). Ja me usume ka sellesse, et asjade paremaks tegemiseks tuleb kõigepealt valida õige ja aus mõõdupuu, mille järgi siis otsustada, kas tehtud parandused olid head või mitte. Investeerimismaailmas on selleks aus võrdlusindeks.

—

Muide, me võtame oma varasemate perioodide võrdlustes alati arvesse seda, et seadus keelas pensionifondil 100% aktsiatesse investeerida, ning oleme nende perioodide võrdlusindeksina kasutanud kombinatsiooni aktsiaturu ja võlakirjaturu indeksist.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

EUR	<i>Lisa</i>	30.06.2021	31.12.2020
VARAD			
Raha ja raha ekvivalendid		1 999 157	8 162 902
Finantsvara õiglasest väärtusest tulude ja kulude aruandes	3	49 168 287	27 582 253
Nõuded ja ettemaksud		38 228	373 923
VARAD KOKKU		51 205 672	36 119 079
KOHUSTISED			
Muud finantskohustised		15 025	2 859 072
Võlgnevus Fondivalitsejale		12 203	6 802
Võlgnevus Depositooriumile		2 246	2 040
Võlgnevus Lunastamisest		528	11 108
Kohustus ootel tehingutest		0	2 839 019
Muud kohustised		48	102
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		51 190 647	33 260 007
KOHUSTISED JA FONDI VARA PUHASVÄÄRTUSES KOKKU		51 205 672	36 119 079

Aastaruande lisad lehekülgedel 13 - 21 on raamatupidamise poolaastaruande lahutamatud osad.

Tulude ja kulude aruanne

EUR		01.01.2021- <i>Lisa</i> 30.06.2021	01.01.2020- 30.06.2020
TULUD			
Intressitulu		153	64
Rahalt ja raha ekvivalentidelt		153	64
Neto kasum/kahjum õiglasest väärtuses läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradelt ja -kohustistelt	3	5 846 291	-427 246
Aktsiatelt ja osakutelt		5 837 655	-428 120
Muud tulud		8 636	874
TULUD KOKKU		5 846 444	-427 182
Tegevuskulud		74 194	18 942
Valitsemistasud		63 257	16 770
Tehingukulud		310	204
Muud tegevuskulud		10 627	1 968
OSAKUOMANIKELE KUULUV FONDI VARA PUHASVÄÄRTUSE MUUTUMINE		5 772 250	-446 125

Aastaruande lisad lehekülgedel 13 - 21 on raamatupidamise poolaastaruande lahutamatud osad.

Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne

EUR	30.06.2021	30.06.2020
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi alguses	33 260 007	9 016 256
Laekumised väljastatud osakute eest	12 791 027	5 381 542
Väljaminekud tagasivõetud osakute eest	-632 637	-144 180
Fondi tulem	5 772 250	-446 125
Fondi puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	51 190 647	13 807 493
Fondi puhasväärtus ühe osaku kohta aruandeperioodi lõpu seisuga	0,8097	0,6285
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpu seisuga	63 222 939	21 969 892

Aastaruande lisad lehekülgedel 13 - 21 on raamatupidamise poolaastaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

EUR	01.01.2021- 30.06.2021	01.01.2020- 30.06.2020
Rahavood fondi põhitegevusest		
Laekunud intressid	153	64
Väljaminekud investeeringute soetusest	-18 587 398	-6 414 682
Makstud tegevuskulud	-63 487	-17 219
	-18 650 732	-6 431 837
Rahavood fondi finantseerimistegevusest		
Laekumised väljastatud osakute eest	13 130 205	5 780 172
Väljaminekud tagasivõetud osakute eest	-643 218	-144 189
	12 486 987	5 635 983
Rahavood kokku	-6 163 745	-795 854
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	8 162 902	2 194 639
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 999 157	1 398 785

Aastaruande lisad lehekülgedel 13 - 21 on raamatupidamise poolaastaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Üldine informatsioon

Tuleva III Samba Pensionifond (edaspidi: Fond) alustas tegevust 15.10.2019. Fondi mudelportfelli järgi investeeritakse 100% MSCI ACWI indeksit järgivatesse fondidesse. MSCI ACWI indeks koosneb maailma aktsiaturgudel noteeritud suurte ja keskmise suurusega ettevõtete aktsiatest.

Tuleva III Samba Pensionifondi fondivalitsejaks on Tuleva Fondid AS, asukohaga Telliskivi 60, Tallinn.

Käesolev raamatupidamise poolaastaruanne on Fondi esimene aruanne ning kajastab Fondi majandustegevust perioodil 01.01.2021 kuni 30.06.2021. Raamatupidamise poolaastaruanne on koostatud eurodes. Raamatupidamise poolaastaruanne on auditeerimata.

Käesolev raamatupidamise aruanne on fondivalitseja juhatuse poolt heaks kiidetud 23.07.2021.

Lisa 2 Kasutatud arvestuspõhimõtted

Aruande koostamise alused

Vastavalt Investeerimisfondide seadusele ja Rahandusministri määrusele nr. 8 Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele (vastu võetud 26.02.2018) kasutatakse fondi raamatupidamise aruande koostamisel Euroopa Komisjoni poolt vastu võetud rahvusvahelistes finantsaruandluse standardites (edaspidi IFRS) sätestatud arvestuspõhimõtteid ja informatsiooni esitlusviise, võttes arvesse Investeerimisfondide seaduse § 54 lõike 11 alusel kehtestatud määruses sätestatud fondi vara puhasväärtuse määramise korda ning eelpool mainitud määruses toodud muid erisusi. Arvesse on võetud ka kogumispensionide seaduses ja raamatupidamise seaduses sätestatud nõudeid.

Fond on oma aruande koostamisel lähtunud IFRS-i nõuetest ulatuses, mis ei ole vastuolus Investeerimisfondide seaduse ja Rahandusministri määruse nr. 8 nõuetega. Vastuolu korral on Fond lähtunud Investeerimisfondide seaduses ja Rahandusministri määruses nr. 8 (Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele) sätestatud nõuetest. Aruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted on kirjeldatud detailsemalt allpool.

Uued finantsaruandluse standardid

Finantsaruandluse kontseptuaalse raamistiku muudatused

Muudetud kontseptuaalne raamistik sisaldab uut peatükki mõõtmise kohta, juhiseid finantstulemuse raporteerimise kohta, täiendatud mõisteid ja juhiseid (nt kohustuse mõiste) ning selgitusi oluliste valdkondade rolli kohta finantsaruandluses, näiteks juhtkonna kätte usaldatud ressursside kasutamise hoolsus, konservatiivsus, mõõtmise ebakindlus. Fond hindab mõju finantsaruannetele.

„Olulisuse mõiste“ – IAS 1 ja IAS 8 muudatused

Muudatused selgitavad olulisuse mõistet ning seda, kuidas mõistet rakendada, kaasates mõistesse need juhised, mis seni olid kirjas muudes standardites. Samuti on täiendatud mõistega kaasnevaid selgitusi. Muudatuste tulemusena on olulisuse mõiste kõikides IFRS standardites järjepidev. Info on oluline, kui selle avaldamata jätmine, valesti avaldamine või varjamine võib mõistlikult eeldades mõjutada otsuseid, mida ettevõtte üldotstarbeliste finantsaruannete peamised kasutajad nende aruannete põhjal teevad. Fond hindab mõju finantsaruannetele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile.

Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Aruannete koostamine kooskõlas IFRS'iga eeldab fondivalitseja juhtkonnalt otsuste, eelduste ja hinnangute tegemist, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade, kohustuste, tulude ja kulude kajastamist. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt ning hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuste tegemise aastal ning kõikidel järgnevatel aastatel, mida hinnangu muudatus mõjutab.

Aruandeperioodil ei ole taolisi hinnanguid rakendatud.

Finantsvarade ja –kohustiste arvestuspõhimõtted

Fond klassifitseerib finantsvarad ja –kohustised järgmiselt:

- finantsvarad õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – investimisfondide osakud, põhjusel, et need investeeringud ei sisalda ainult põhiosa- ja intressimakseid;
- finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses - raha ja raha ekvivalendid, nõuded ja ettemaksed kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses;

- finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses – kohustused fondivalitseja ees kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Fond võtab finantsvara või –kohustuse arvele siis, kui Fondist saab instrumendi lepinguline osapool. Tavapärasel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste või müüke kajastatakse tehingupäeval, ehk päeval, mil Fond on võtnud kohustuse kas vara osta või müüa.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kui Fond annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved. Finantskohustis (või finantskohustise osa) eemaldatakse finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud (s.o kui lepingus määratletud kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud).

Mõõtmine

Fond mõõdab arvele võtmisel finantsvara või -kohustist selle õiglasest väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud finantsvara või -kohustise puhul, mida ei kajastata õiglasest väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande, tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustise emiteerimisega, näiteks teenustasud.

Õiglasest väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande kajastavate finantsvarade ja -kohustiste tehingutasud kajastatakse kuluna tulude ja kulude aruandes.

Finantsvarad: võlainstrumendid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Fondi ärimudelitest finantsvarade haldamisel ning finantsvara rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Õiglasest väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande: Varad, mis ei vasta soetusmaksumuse või õiglasest väärtuses muutusega läbi koondkasumi kriteeriumile, kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande. Kasum või kahjum võlainstrumentidelt muutustega läbi tulude ja kulude aruande kajastatakse vastava perioodi, mil õiglase väärtuse muutus on toimunud, tulude ja kulude aruandes real „Neto kasum/-kahjum õiglasest väärtuses läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradelt ja –kohustistelt“. Sellised õiglase väärtuse kasumid ja kahjumid sisaldavad ka vastavatelt instrumentidelt teenitud lepingulisi intresse.

Korrigeeritud soetusmaksumus: Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum tulude ja kulude aruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse tulude ja kulude aruandes eraldi ridadel.

Väärtuse langus

Fond hindab korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate võlainstrumentide oodatava krediikahjumi (ECL) tuleviku informatsiooni baasil. Rakendatav väärtuse languse meetodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud.

Eeldatava krediikahju mõõtmine võtab arvesse: (i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi, (ii) raha ajaväärtust ja (iii) aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Nõuetele ostjate vastu, kus puudub oluline finantseerimise komponent, rakendab Fond lihtsustatud lähenemist, nagu lubatud IFRS 9 poolt, ning arvestab nõuete allahindlust eluea oodatava krediikahjumina nõuete esmasel kajastamisel. Fond kasutab allahindluste maatriksit, kus allahindlus arvutatakse nõuetele lähtudes erinevatest aegumise perioodidest.

Õiglase väärtuse määramine

Õiglane väärtus on hind, millega on võimalik turuosalistele Fondi vara hindamispäeva seisuga müüa. Reguleeritud turul kaubeldava investeerimisfondiosaku õiglane väärtus põhineb börsipäeva sulgemishinnal (close price).

Fondiosakute ümberhindlusest tekkinud realiseerimata kasum või kahjum kajastatakse tulude ja kulude aruandes perioodi tuluna või kuluna real "Neto kasum/kahjum õiglates väärtuses läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradelt ja -kohustistelt".

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid kontol on kajastatud nõudmiseni hoiused.

Valitsemistasude arvestus

Valitsemistasu on fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr on 0,3% aastas Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu kohustust arvestatakse igapäevaselt ning ühe kalendrikuu eest kogunenud tasu makstakse välja järgneva kuu jooksul.

Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks eelkõige Fondi vara turuväärtuse alusel. Fondi vara turuväärtus määratakse kindlaks igal pangapäeval Fondi varasse kuuluvate väärtpaberite ja muude varade turuväärtuste alusel. Fondi vara puhasväärtuse määramiseks arvutatakse Fondi vara turuväärtusest maha kogunenud, kuid maksmata Fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest, nõuded Fondi vastu (sh arveldamata tehingud) ja muud Fondi

Tuleva III Samba Pensionifond, poolaastaruanne 2021 valitsemisega seotud lubatud kulutused. Osaku puhasväärtus on võrdne Fondi vara puhasväärtusega, mis on jagatud kõigi arvestuse hetkeks väljalastud ja tagasi võtmata osakute arvuga, mida on eelnevalt korrigeeritud Fondivalitsejale laekunud, kuid arveldamata ostu- ja müügikorraldustest tulenevate osakutega.

Fondi kapital on võrdne osakuomanikele kuuluva Fondi vara puhasväärtusega, mis võib muutuda tulenevalt osakutehingutest ja investeringute väärtuse muutusest.

Osakute vahetamised, väljamaksed osakuomanikele, märkimis- ja tagasivõtmise tasu

Osakuomanikul on õigus vahetada kõik talle kuuluvad osakud või osa neist teise vabatahtliku pensionifondi osakute vastu, samuti sõlmida osakute tagasivõtmishinna eest täiendava kogumispensioni kindlustusleping. Pensionifondi vahetamisel osakuomanikule väljamakseid ei tehta. Osakute vahetamise päeval toimub osakute tagasivõtmine ja teise vabatahtliku pensionifondi osakute väljalaskmine. Fondil puudub väljalaske- ja tagasivõtmise tasu.

Väljamaksed pensionifondist toimuvad vastavalt kogumispensionide seaduse 3. peatüki 2. jaos sätestatule. Osakuomanikul on igal ajal õigus nõuda osakute osalist või täies ulatuses tagasivõtmist vabatahtliku kogumispensioni saamiseks. Osakute tagasivõtmisel tehakse Osakuomanikule rahalised väljamaksed.

Lisa 3. Neto kasum/kahjum õiglasest väärtuses läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradelt ja kohustistelt

EUR	01.01.2021 - 30.06.2021	01.01.2020 - 30.06.2020
Aksiatelt ja osakutelt	5 837 655	-428 120
Realiseerimata kasum (kahjum)	5 837 655	-428 120
Neto kasum/kahjum kokku	5 837 655	-428 120

Fond kategoriseerib finantsinvesteeringud sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

1. tase – finantsinvesteeringud, mida hinnatakse börsil või muul aktiivsel turul noteeritud hinnas
2. tase – finantsinstrumendid, mida hinnatakse hindamistehnikatega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase – finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamistehnikad põhinevad mittejälgitavatel sisenditel (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod)

Investeeringute jaotus tasemete vahel on aruandeperioodil järgnev:

30.06.2021	1. tase	2.tase	3.tase	kokku
Fondiosakud	49 168 287	0	0	49 168 287

Investeeringute jaotus tasemete vahel võrdlusperioodil oli järgnev:

31.12.2020	1. tase	2.tase	3.tase	kokku
Fondiosakud	27 582 253	0	0	27 582 253

Lisa 4. Finantsriskide juhtimine

Igasuguse rahalise investeringuga kaasneb alati risk. Riski võib iseloomustada kui võimalust mitte saavutada kavandatud investeerimistulemust. Fondi tehtud investeringud võivad Osakuomanikule tuua nii kasumit kui ka kahjumit, mistõttu ei ole tagatud Fondi investeeritud rahasumma väärtuse säilimine. Koostoimes või erakorralises turusituatsioonis võib riskide realiseerumise mõju investeringu väärtusele (mh investeringu väärtuse vähenemine) olla suur. Riskide mõju täpset ulatust ei ole võimalik prognoosida.

Indeksid, mida järgivatesse indeksfondidesse Fond investeerib, koosnevad peamiselt keskmise ja suure kapitalimahuga ettevõtetest. Näiteks on Osakuomanikul võimalik teenida tulu juhul, kui MSCI AWCI indeksit moodustavad ettevõtted (näiteks Apple, Facebook, Microsoft, Amazon, Alphabet jt) jätkavad tõusuteed ja oma positsiooni kindlustamist turul.

Kuna Fondi paigutatud rahasumma väärtus võib aktsiaturu tootluse mõjul nii suureneeda kui ka väheneda, ei pruugi Osakute tagasivõtmisel Osakuomanik tagasi saada algselt investeeritud rahasummat. Aktsiate, millega kaubeldakse avalikul börsil ja millest sõltub nendest moodustatud indeksi tootlus, väärtus võib aja jooksul ning Fondivalitsejast sõltumatutel tingimustel nii kasvada kui kahaneda. Seetõttu ei ole võimalik tagada Fondi positiivset tootlust igal järgneval ajaperioodil. Riskide maandamise eesmärgil ei investeeeri Fondivalitseja Fondi vara ühte indeksifondi üle 30% Fondi vara väärtusest.

Alljärgnevalt on kirjeldatud peamisi investeerimisega kaasnevaid riske. Tegemist pole ammendava loeteluga ning riskid võivad kumuleeruda ja kontsentreeruda.

Tururisk (sh aktsiarisk ja intressirisk): oht, et investeringu väärtus võib väärtpaberiturul toimuvate ebasoodsate muutuste (nt makromajanduslikud sündmused, ebastabiilsus poliitilises või sotsiaalses süsteemis, investorite käitumine jne) tõttu väheneda. Aktsiainvesteringu puhul võib aktsiarisk väljenduda aktsiahinna muutumises, aktsiakursi volatiilsuse muutumises, eri aktsiate või aktsiaindeksite kursisuhete muutumises või dividendimaksete muutumises. Tururiski juhitakse, hajutades Fondi investeringuid erinevate piirkondade ja turgude vahel.

Aktsiarisk:

Fondi tegevust puudutab otseselt ja kõige enam aktsiarisk, et investeringu väärtus võib globaalsel aktsiaturul (mida me mõõdame MSCI ACWI indeksi netootlusega eurodes) toimuvate ebasoodsate muutuste tõttu väheneda. See väljendub Fondile kuuluvate aktsiafondide osakuhinna muutusena.

Globaalsete aktsiaturgude indeksi MSCI ACWI mõõtmisajaloo (alates 01.01.2000) maksimaalne väärtuse langus on olnud 53% (perioodil 15.06.2007- 09.03.2009). Allpool on toodud sellise kukkumise võimalik mõju Fondi varade väärtusele. Lisaks maksimaalsele väärtuse langusele on tabelis toodud 10% (ühe standardhälbe suuruse) kõikumise mõju aktsiaturul.

Tuleva III Samba Pensionifond, poolaastaruanne 2021

Risk	Indeks	Osakaal Fondi varadest	Indeksi võimalik muutus	Investeeringute väärtus 30.06.2021	Mõju Fondi puhasväärtusele
Globaalne turg	MSCI ACWI indeks	96.05%	-53%	49 168 287	- 122 658 585
			-10%	49 168 293	-23 143 129

Risk	Indeks	Osakaal Fondi varadest	Indeksi võimalik muutus	Investeeringute väärtus 30.06.2020	Mõju Fondi puhasväärtusele
Globaalne turg	MSCI ACWI indeks	89.91%	-53%	12 413 893	- 6 579 366
			-10%	12 413 899	- 1 241 390

Järgnevalt on toodud Tuleva III Samba Pensionifondi võrdlus võrdlusportfelliga, mis koosneb 100% ulatuses MSCI ACWI indeksist.

	Muutus
Fondi osakuhinna muutus 01.01 - 30.06.2021	14.7%
Võrdlusindeksi muutus 01.01 - 30.06.2021	15.6%
Vahe	-0.9%

	Muutus
Fondi osakuhinna muutus 01.01 - 30.06.2020	-5.9%
Võrdlusindeksi muutus 01.01 - 30.06.2020	-6.3%
Vahe	0.4%

Fondi tootluse erinevus võrdlusindeksist tuleneb esiteks fondi tasudest ning sellest, et käivitamisperioodil oli fondi portfelli nii fondi likviidsuspoliitika kui suure uute laekumiste osakaalu tõttu pidevalt oluliselt alla 100% aktsiatesse investeeritud.

Likviidsusrisk: tuleneb investeeringu realiseerimisega kaasnevast ebasoodsast olukorrast – investeeringule ei leidu turul soovitud ajal või soovitud hinnaga (piisavalt) ostjaid. Fondi likviidsusrisk tuleneb Osakuomanike käitumise ebasoodsast muutusest, mis võib viia suutmatuseni täita Fondi arvel võetud kohustusi (sh Osakute tagasivõtmine). Fondi likviidsusrisk võib näiteks tekkida olukorras, kus Fondile laekuvate osakute tagasivõtmis- ja vahetuskorralduste maht lühikese ajaperioodi jooksul on väga ulatuslik, ning fondijuht peab väljamaksete tegemiseks likvideerima investeeringuid, mida ta tavajuhul ei likvideeriks või peatama tagasivõtmisummade väljamaksmise mingiks ajaperioodiks. Likviidsusriski limiteerimiseks kontrollitakse, et Fondi vara investeeritakse üksnes selliste investeerimisfondide osakutesse, mis on 30 päeva jooksul vabalt võõrandatavad.

Tuleva III Samba Pensionifond, poolaastaruanne 2021

Valuutarisk: kuigi Fond investeerib ainult eurodes noteeritud väärtpaberitesse, võivad nende väärtpaberite hinnad olla mõjutatud valuutakursside muutusest. Näiteks juhul, kui euro tugevneb teiste valuutade suhtes, võib Fondi vara väärtus väheneda.

Kontsentratsioonirisk: Fondi investeerimisstrateegia võib olla rajatud olulises osas ühe fondi osakutesse või teatud piirkonda investeerimisele. See võib kaasa tuua täiendava hindade kõikumise riski. Selle riski limiteerimiseks investeerib Fond ühe fondi osakutesse kuni 30% varast.

Tehingurisk: tehingu vastaspoole suutmatus kanda arvelduse käigus üle vajalikku rahasummat või väärtpaberikogust, kuigi lepinguline kohustus tema vastu on juba täidetud. Tehinguriski vältimiseks tehakse tehinguid põhimõttel tehing makse vastu.

Hindamise risk: Fondi vara väärtuse ebaõige hindamine. Hindamise riski vältimiseks omandatakse Fondi arvel üksnes selliste investeerimisfondide osakuid, mis on vabalt võõrandatavad ja kaubeldavad Euroopa Majanduspiirkonna (EEA) lepinguriigi või Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) liikmesriigi reguleeritud väärtpaberiturul. Seega on Fondi vara turuhind igal ajahetkel üheselt määratav.

Operatsioonirisk: väljamaksete tegemiseks piisavate vabade rahaliste vahendite puudumine. Selle riski maandamiseks hoiab Fondivalitseja Fondi arvelduskontodel ühe kuu jooksul eeldatavalt tehtavate väljamaksete jaoks vajalikku reservi.

Lisa 5. Kapitali juhtimine

Fondi kapital koosneb tema netovaradest ehk Fondi osakute emiteerimisest saadud rahast ja Fondi kasumist. Fondi kapital muutub regulaarselt tulenevalt uute osakute emiteerimisest ning sellest, et Fondi osakuomanikel on täiendava pensionifondi puhul võimalus igal hetkel fonde vahetada ja Fondist väljuda. Fondijuht jälgib oodatavaid raha sisse ja väljavooge eesmärgiga tagada piisav likviidsuspuhver osakute lunastuseks.

Lisa 6. Seotud osapooled

Seotud osapoolena käsitletakse Fondivalitsejat – Tuleva Fondid AS. Fond maksab igakuiselt valitsemistasu fondivalitsejale. 2021. aastal esimese kuue kuu jooksul moodustasid tasud kokku 63 257 eurot (2020. aasta esimesel kuuel kuul 16 770 eurot), võlgnevus fondivalitsejale bilansipäeva seisuga on 12 203 eurot (31.12.2020 seisuga 6 802 eurot).

Investeeringute aruanne

Fondi investeeringute aruanne 30.06.2021

(eurodes)

Nimetus	Fondivalitseja nimi	ISIN-kood	Riik	Valuuta	Keskmine soetus-maksumus ühikule	Keskmine soetus-maksumus kokku	Turuväärtus ühikule	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi puhasväärtusest
FONDIOSAKUD									
Aktsiafondid									
BlackRock ISF - Developed World ex Tobacco	BlackRock Asset Management Ireland Ltd	IE00BFG1TM61	IE	EUR	17,62	12 087 138	21,06	14 458 534	28,24%
BlackRock ISF - Developed World Index	BlackRock Asset Management Ireland Ltd	IE00B62WCL09	IE	EUR	27,98	12 090 773	33,35	14 435 975	28,20%
BlackRock ISF - Emerging Markets Index	BlackRock Asset Management Ireland Ltd	IE00B3D07M82	IE	EUR	17,97	5 108 149	20,82	5 929 145	11,58%
BlackRock BGIF - World Equity Index - X2	Blackrock Luxembourg SA	LU0839962346	LU	EUR	191,89	11 980 798	229,75	14 344 634	28,02%
Aktsiafondid kokku						41 266 857		49 168 287	96,05%
FONDIOSAKUD KOKKU						41 266 857		49 168 287	96,05%
Nimetus	Krediiasutus		Riik	Valuuta		Keskmine soetus-maksumus kokku		Turuväärtus kokku	Osakaal fondi puhasväärtusest
HOIUSED									
Arvelduskonto	Swedbank AS		EE	EUR		1 999 157		1 999 157	3,91%
Muud nõuded			EE	EUR		38 228		38 228	0,07%
HOIUSED KOKKU						2 037 385		2 037 385	3,98%
AKTIVATE TURUVÄÄRTUS KOKKU						43 304 242		51 205 672	100,03%
FONDI PUHASVÄÄRTUS								51 190 646	

Investeeringute aruanne

Fondi investeeringute aruanne 31.12.2020

(eurodes)

Nimetus	Fondivalitseja nimi	ISIN-kood	Riik	Valuuta	Keskmine soetusmaksumus ühikule	Keskmine soetusmaksumus kokku	Turuvaartus ühikule	Turuvaartus kokku	Osakaal fondi puhasväärtusest
FONDIOSAKUD									
Aktsiafondid									
BlackRock ISF - Developed World ex Tobacco	BlackRock Asset Management Ireland Ltd	IE00BFG1TM61	IE	EUR	16.69	7 160 614	18.07	7 753 329	23.31%
BlackRock ISF - Developed World Index	BlackRock Asset Management Ireland Ltd	IE00B62WCL09	IE	EUR	26.51	7 164 249	28.64	7 739 626	23.27%
BlackRock ISF - Emerging Markets Index	BlackRock Asset Management Ireland Ltd	IE00B3D07M82	IE	EUR	16.77	2 915 346	18.80	3 267 619	9.82%
BlackRock BGIF - World Equity Index - X2	Blackrock Luxembourg SA	LU0839962346	LU	EUR	183.78	8 278 270	195.84	8 821 679	26.52%
Aktsiafondid kokku						25 518 478		27 582 253	82.93%
FONDIOSAKUD KOKKU						25 518 478		27 582 253	82.93%
Nimetus	Krediidiasutus		Riik	Valuuta		Keskmine soetusmaksumus kokku		Turuvaartus kokku	Osakaal fondi puhasväärtusest
HOIUSED									
Arvelduskonto	Swedbank AS		EE	EUR		8 162 902		8 162 902	24.54%
Muud nõuded			EE	EUR		373 923		373 923	1.12%
HOIUSED KOKKU						8 536 825		8 536 825	25.67%
AKTIVATE TURUVÄÄRTUS KOKKU						34 055 304		36 119 079	108.60%
FONDI PUHASVÄÄRTUS								33 260 007	

Tehingu- ja vahendustasude aruanne

Andmed perioodi 01.01.2021 – 30.06.2021 kohta

EUR	Vahendaja	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Muudel turgudel kaubeldavad väärtpaberid	Swedbank AS	47	18 587 398	282	100.00%
Kokku		47	18 587 398	282	100.00%

Andmed perioodi 01.01.2020 – 30.06.2020 kohta

EUR	Vahendaja	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Muudel turgudel kaubeldavad väärtpaberid	Swedbank AS	32	6 414 682	192	100.00%
Kokku		32	6 414 682	192	100.00%

Fondivalitseja juhatuse allkirjad aastaaruandele

Fondivalitseja juhatus on koostanud Tuleva III Samba Pensionifondi aastaaruande.
Tuleva III Samba Pensionifondi aastaaruanne on kinnitatud Tuleva Fondid AS juhatuse poolt.

Nimi	Ametinimetus	Kuupäev
Tõnu Pekk	fondijuht	23.07.2021.